ตอนที่ 2 : การแปลอังกฤษ-ไทย

บทที่ 4 การแปลประโยคกรรม (Passive voice)

ประโยคกรรมในภาษาอังกฤษ หมายถึง ประโยคที่ประธานของประโยคเป็นผู้รับ ผลที่เกิดจากการกระทำของผู้อื่น เดวิด คริสตัล (David Crystal, 1980: 259) ได้ให้ นิยาม Passive voice ไว้ดังนี้

a term used in the grammatical analysis of voice, referring to a sentence, clause or verb form where the grammatical subject is typically the recipient or 'goal' of the action denoted by the verb, . . .

โครงสร้างหลักของประโยคกรรมในภาษาอังกฤษ คือ

รูปประโยคกรรมในภาษาอังกฤษมี 2 ชนิด คือ

1. ประโยคกรรมชนิดไม่มีตัวการ (ผู้กระทำ) ปรากฏอยู่ในประโยค (Non-agentive or agentless passives)

The shop was burned down.

2. ประโยคกรรมชนิดมีตัวการ (ผู้กระทำ) ปรากฏอยู่ในประโยค (Agentive passives)

The letter was written by a boy.

ในภาษาไทย พระยาอุปกิตศิลปสาร (2499: 29) ได้กล่าวถึงประโยค กรรมไว้ว่า ประโยคกรรมเป็นประโยคที่มีกรรมวาจก (ผู้ถูกกระทำ) อยู่ต้นประโยค ดังเช่น

เขาโดนพ่อตึ
เขาถูกครูบังคับให้อ่านหนังสือ
วัดนี้สร้างตั้งแต่สมัยอยุธยา
ขนมนี้กินอร่อยดี

ในบทความเรื่อง *"ประโยคกรรมในภาษาไทยเข้าสู่ยุคเปลี่ยนแปลง"* ธัญญรัตน์ ปาณะกุล (2537: 17) กล่าวว่า ประโยคกรรมในภาษาไทยโดยทั่วไปมี 5 รูป ดังต่อไปนี้

- 1. ประโยคกรรม "ถูก" เช่น เขาถูกแม่ตี
- 2. ประโยคกรรม "ได้รับ" เช่น เขาได้รับเชิญไปงานเลี้ยง
- 3. ประโยคกรรมเป็นกลาง เช่น สะพานนี้สร้างเมื่อปี พ.ศ. 2523
- 4. ประโยคกรรมเน้นความ เช่น ตามีผู้ใหญ่บ้านของเราเสือกินเสียแล้ว
- 5. ประโยคกรรมตัวการปรากฏ เช่น เพลงนี้ร้องโดยสันติ

วิธีแปล

ในการแปลประโยคกรรมจากภาษาอังกฤษเป็นไทยนั้น ผู้แปลจะต้อง พิจารณาปริบท (context) ในภาษาอังกฤษอย่างรอบคอบ เพื่อดูความหมายที่แฝงอยู่ ถ้าปริบทเป็นประสบการณ์ในเชิงลบ หรือความหมายในทางไม่ดี เวลาแปลก็ให้ใช้ประโยค กรรมแบบที่ 1 คือ ประโยคกรรมถูก ถ้าปริบทเป็นประสบการณ์อันน่าพึงพอใจ หรือบ่ง บอกถึงสถานการณ์อันน่ายินดี ก็ให้ใช้ประโยคกรรมได้รับ หรือประโยคกรรมแบบที่ 2 หาก ปริบทบ่งบอกว่าประธานเป็นเพียงผู้รับผลการกระทำจากใครคนใดคนหนึ่งหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ก็ให้ใช้ประโยคกรรมแบบที่ 3 ซึ่งมีนัยความหมายเป็นกลาง ประโยคกรรมมีนัยความหมาย เป็นกลางจะทำหน้าที่บอกกล่าว เล่าเรื่องหรือรายงานเหตุการณ์ สถานการณ์

จากประสบการณ์ในการสอนแปลของผู้เขียน และจากการตรวจงานแปลของ นักศึกษาตัวอย่างประโยคภาษาอังกฤษที่ว่า

Grandpa Mee, the head of our village, was eaten up by a tiger. นักศึกษามักจะแปลโดยมีคำว่า "ถูก" อยู่ในประโยค เช่น

ตามี ผู้ใหญ่บ้านของเรา *ถูก*เสือกินเสียแล้ว

มากกว่าที่จะแปลเป็นประโยคกรรมเน้นความในแบบที่ 4 ว่า

ตามี ผู้ใหญ่บ้านของเรา เสือกินเสียแล้ว

ส่วนประโยคตัวอย่างนี้

This song was sung by Santi.

นักศึกษามักแปลว่า

เพลงนี้ร้องโดยสันติ

การแปลแบบนี้เป็นการแปลตามโครงสร้างภาษาอังกฤษโดยไม่มีทั้งคำว่า 'ถูก' หรือ 'โดน' หรือ 'ได้รับ' และมีตัวการหรือผู้กระทำตามหลังคำว่า 'โดย' ซึ่งก็เป็นการแปลที่ได้ใจความ

จากข้อแนะนำวิธีการแปลประโยคกรรมที่ให้ไว้ข้างต้น ลองดูตัวอย่างการแปล ประโยคกรรมแบบต่าง ๆ ดังนี้

ประโยคกรรมนัยความหมายไม่ดี

- 1. The police station at Mukdaharn was attacked by a group of terrorists on Sunday.
 - สถานีตำรวจที่มุกดาหาร*ถูก*กลุ่มผู้ก่อการร้าย*โจมตี*เมื่อวันอาทิตย์
- 2. The students were punished for cutting class. นักเรียนถูกทำโทษ เพราะโดดเรียน

- 3. Birds and many harmless creatures were destroyed by the overuse of insecticides.
 นกและสัตว์ที่ไม่มีพิษภัยหลายชนิตถูกทำลายด้วยการใช้ยาฆ่าแมลงที่เกินขนาด
- 4. That man was fined for throwing cigarettes on the floor.
 ผู้ชายคนนั้นถูกปรับฐานทิ้งบุหรื่องบนพื้น
- 5. The thief was forced against the wall, hands above his head.
 ชโมยถูกบังคับให้หันหน้าเข้ากำแพงและยกมือไว้เหนือศีรษะ

ประโยคกรรมนัยความหมายดี

- 1. He was appointed chairman of the company. เขาได้รับแต่งตั้งเป็นประธานบริษัท
- He was invited to a party.
 เขาได้รับเชิญไปงานเลี้ยง
- 3. His friend was elected the new Bangkok Governor. เพื่อนของเขา **ได้รับเลือก**เป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครคนใหม่
- 4. Thai hotels are praised all over the world for their excellent service. โรงแรมไทยได้รับยกย่องไปทั่วโลกด้วยการให้บริการชั้นยอดเยี่ยม
- 5. Any Thai boxer who gets an Olympic medal will be rewarded with a huge sum of money.
 นักชกชาวไทยคนไหนก็ตามที่ได้เหรียญโอลิมปิกจะได้รับรางวัลเป็นเงิน ก้อนใหญ่

ประโชคกรรมนัยความหมายเป็นกลาง

- 1. This building has been well designed to conserve energy.
 จักนี้ออกแบบมาเป็นอย่างดีให้ประหยัดพลังงาน
- 2. Pancakes should be eaten warm from the pan. แพนเค้กควรรับประทานร้อน ๆ จากกระทะ

- 3. Ramkhamhaeng University was founded in 1971. มหาวิทยาลัยรามคำแหงก่อตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1971
- 4. Dictionaries were located on a shelf in the back of the room. พจนานุกรมอยู่บนชั้นหลังท้อง
- 5. This fine bread is made from a special wheat flour.
 ขนมปังแสนอร่อยนี้ทำจากแป้งสาลีชนิดพิเศษ

การแปลประโยคกรรมแบบอื่น ๆ

ในบางปริบทผู้แปลอาจจะพบว่า ไม่อาจแปลประโยคกรรมในภาษาอังกฤษ ให้ตรงกับประโยคกรรมรูปใดรูปหนึ่งในภาษาไทยที่กล่าวมาแล้วได้ เพราะแปลแล้วไม่ได้ ใจความ ฟังไม่รื่นหู ก็อาจเลือกแปลประโยคกรรมนั้นออกมาเป็นประโยคกรรตุ (ประโยคที่มีโครงสร้างประธาน + กริยา + กรรม หรือประโยค active voice ในภาษาอังกฤษ) แทน ดังตัวอย่างเช่น

- 1. He was thought innocent by most of his friends. เพื่อน ๆ ของเขาคิดว่าเขาบริสุทธิ์
- 2. The letter was written by her friend.
 เพื่อนของเธอเป็นผู้เขียนจดหมาย
- 3. No soldier is needed in this operation.
 การปฏิบัติการครั้งนี้ไม่ต้องใช้ทหารเลย

ถ้าประโยคกรรมในภาษาอังกฤษที่จะแปลไม่มีตัวการ (ผู้กระทำ) อยู่ ก็ให้ หาประธานมาใส่โดยพิจารณาจากปริบท ตัวอย่างเช่น

- 1. A kitten has been found in the kitchen. มีผู้พบลูกแมวอยู่ในครัว
- 2. Perhaps we will be asked our opinion.
 บางทีจะมีผู้ถามความเห็นเรา

3. Can this film be developed by Tuesday?
คุณจะกรุณาล้างฟิล์มม้วนนี้ก่อนวันอังคารได้ไหม

นอกจากนี้ประโยกกรรมในภาษาอังกฤษอาจแปลโดยขึ้นค้นประโยคว่า*มีการ* ดังตัวอย่างเช่น

- 1. Gold has been created in a California laboratory.
 มีการสกัดทองคำที่ห้องทดลองในแคลิฟอร์เนีย
- 2. Before good roads were built, rivers and canals were used as channels of transportation.
 ก่อนที่จะมีการสร้างถนนดี ๆ แม่น้ำลำคลองเคยใช้เป็นเส้นทางในการ ขนส่งมาก่อน
- 3. A meeting was held to find ways to educate the public about the danger of toxic chemicals.

 มีการจัดประชุมเพื่อหาวิธีให้ความรู้แก่สาธารณชนเกี่ยวกับอันตราย จากสารเคมีที่เป็นพิษ

บางครั้งประโยคกรรมในภาษาอังกฤษขึ้นต้นประโยคด้วย it ในฐานะ ประธานลอย ๆ ไม่มีความหมาย และไม่จำเป็นต้องแปล ผู้แปลอาจใช้วิธีแปลในลักษณะ กล่าวลอย ๆ ขึ้นต้นประโยคด้วยกริยา ตัวอย่างเช่น

- 1. As the Prime Minister, it can be said that he reached the goal of his life.
 ในฐานะที่เป็นนายกรัฐมนตรี พูดได้ทีเดียวว่าเขาได้ไปถึงจุดมุ่งหมาย ของชีวิต
- 2. It is expected that heavy rain will solve the problem of water in the dams.
 คาดกันว่าฝนที่ตกหนักจะแก้ปัญหาเรื่องน้ำในเขื่อนได้

3. It would be wrong to count too much on the other.
เป็นสิ่งที่ผิดที่จะไปยึดถือคนอื่นมากเกินไป

สำหรับประโยคกรรมความหมายเป็นกลางเล่าเรื่องราว ที่พบมากในการ เสนอข่าว ก็อาจใช้วิธีแปลในลักษณะกล่าวลอย ๆ ขึ้นต้นประโยคด้วยกริยาเช่นกัน ตัวอย่าง เช่น

- 1. An estimated 40,000 tribesmen are believed to have gone to the woods to evade arrest and government action.
 เชื่อกันว่าคนเผ่าพื้นเมืองซึ่งมีจำนวนประมาณ 40,000 คน ได้หนีเข้า ป่าเพื่อหลบเลี่ยงการจับกุมและดำเนินการของรัฐบาล
- 2. Thais are known for their open-mindedness. เป็นที่รู้กันว่าคนไทยเป็นคนใจกว้าง
- 3. Action must be taken against the wrongdoers in the BBC case.
 ต้องมีการดำเนินการกับผู้กระทำผิดในคดี บีบีซี

การแปลประโยคกรรมลดรูป

ประโยคบางประโยคเป็นประโยคกรรมที่ละ verb to be ไว้ในฐานที่เข้าใจ คงมีแต่กริยาช่องที่ 3 หรือ past participle ประโยคลักษณะนี้มักจะทำให้ผู้แปลที่ไม่มี ความรู้ในเรื่องโครงสร้างภาษาอังกฤษดีพอแปลผิด เพราะไปเข้าใจว่าเป็นคำกริยาที่อยู่ในรูป past tense เมื่อพบประโยคเช่นนี้วิธีการแปล คือ ให้ลองวิเคราะห์แยกแยะว่า กริยาตัวใด เป็น passive voice ลดรูป คือ ละ verb to be ไว้ ตัวอย่างเช่น

1. The name printed in red ink was very easy to find and read. มาจากประโยค 2 ประโยคว่า

The name was printed in red ink. uar The name was very easy to find and read.

เวลาที่รวมทั้งสองประโยคเข้าด้วยกัน จะพบว่าประธานช้ำกันและ สามารถตัดประธานออกไปได้ 1 ตัว โดยแทนที่ด้วย Relative pronoun นั่นก็คือ ประโยค จะอยู่ในลักษณะของประโยคชับซ้อน (Complex Sentence)

The name that was printed in red ink was very easy to find and read.

จากประโยคนี้เราสามารถตัด (Relative pronoun) that และตัด verb to be ซึ่งอยู่ในรูป was ออกไปได้อีก ประโยคก็จะกลับมาเป็นประโยคชนิด simple ที่มี participle phrase ชยายนาม เมื่อวิเคราะห์ได้เช่นนี้ผู้แปลก็จะทราบว่า printed ในประโยคช้างบนคือ passive voice ที่ลดรูปนั่นเอง และสามารถแปลออกมาได้ตามนัยความหมายที่ แฝงอยู่ โดยใช้วิธีการแปลประโยคกรรมที่กล่าวมาแล้ว ประโยคนี้จึงแปลว่า

ชื่อ*ที่พิมพ์ด้วยหมึกแล*งมองเห็นและอ่านได้ง่าย

- 2. The president, accompanied by his advisors, had arrived. ประธานพร้อมด้วยบรรดาที่ปรึกษาได้มาถึง
- 3. Men trained in mathematics can be engineers.
 คนที่ได้รับการฝึกฝนทางด้านคณิตศาสตร์สามารถเป็นวิศวกรได้

แบบฝึกหัด 4.1

จงแปลประโยก Passive voice เหล่านี้ให้สละสลวยและได้ใจความ

1.	This issue will be discussed in the next meeting.
2.	Transportation services will be stopped immediately.
3.	The product chosen must be environmentally friendly.
4.	B Grimm & Co was founded in Thailand in 1878 by German pharmacist Bernhard Grimm.
5.	Her sister had earlier been expected to give birth some time in May.
6.	She was accompanied by her husband to the hospital.
7.	The meeting chaired by the Prime Minister was successful.
8.	No rhinoceroses will be sent to Thailand under an animal exchange program.
9.	This drug was originally developed as a sleep aid.
10	. Businesses affected by the law should be invited to listen to the government policy.

จงแปลประโยค Passive voice เหล่านี้ให้สละสลวยและได้ใจความ

1.	It is reported that many kind of medicine are being brought in from abroad.
2.	Frogs' legs, especially from Blue Frogs, are eaten in France.
3.	Thai food is widely known through out the world.
1 .	I was told by my friend that the Japanese are disciplined people.
5.	A baby girl separated from her twin sister is out of danger now.
ó.	An Indian man has been sentenced to death for killing a jeweller fou years ago.
7.	The bird flu virus was first confirmed on Jan 23, 2004.
3.	Mr. Smith was assigned to head the team to England.
).	Certificates are awarded to food suppliers.
0	The hotel rooms are designed to give visitors a good view of the mountains and valleys.

บทที่ 5 การแปล Tense

ลักษณะ Tense ในภาษาอังกฤษ

ภาษาอังกฤษมีการเปลี่ยนรูปกริยาเพื่อแสดงกาล กริยานั้นอาจจะเปลี่ยนรูปไปเลย เช่น go went gone หรือเติมปัจจัยเข้าไปหลังกริยา เช่น walk walked walked ใน ประโยคอาจมีหรือไม่มีคำบอกกาลเวลากำกับอยู่ หน้าที่ของกริยาที่เปลี่ยนไปที่เราเรียกว่า tense ต่าง ๆ นี้ คือ เพื่อบอกความหมายของกาลเวลาต่าง ๆ กัน

ตัวอย่างประโยค 3 ประโยคต่อไปนี้ มีความหมายไม่เท่ากันในแง่ของกาลเวลา

- 1. My friend lives in Bangkok.
- 2. My friend lived in Bangkok.
- 3. My friend has lived in Bangkok.

ประโยค 1-3 อาจแปลได้ความเท่ากัน คือ "เพื่อนของฉันอาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ" แต่ความหมายของประโยคที่เกี่ยวกับเวลาไม่เท่ากัน

ประโยคที่ 1 ใช้ simple present tense หมายความชัดเจนว่า เพื่อนของฉันอยู่ในกรุงเทพฯ (กำลังอยู่ในขณะนั้น)

ประโยคที่ 2 ใช้ past tense แสดงว่า เขาไม่ได้อยู่ที่นั่นแล้ว

ประโยคที่ 3 ใช้ present perfect tense อาจหมายความว่า เขาเคยอยู่ที่นั่นในอดีต ตอนนี้อาจจะยังอยู่หรืออาจไม่อยู่แล้ว

คำบอกกาลในภาษาไทย

ภาษาที่มีวิภัตติ ปัจจัย อย่างภาษาบาลี สันสกฤตและอังกฤษ กาล มาลา วาจก เป็นสิ่งที่มีความสำคัญ แต่ในภาษาไทย กาล มาลา วาจก ไม่ใช่สิ่งสำคัญเท่าไรนัก เพราะภาษาไทยเวลานำมาพูดหรือเขียน ไม่จำเป็นต้องระบุเวลาว่าเมื่อไร ผู้ฟังและผู้อ่าน ต้องทำความเข้าใจเอาเอง ภาษาไทยไม่มีการแจกวิภัตติ ปัจจัยเพื่อบอกกาลเวลา คำแต่ ละคำใช้ได้ในทุกโอกาส เมื่อต้องการจะบอกกาลเวลาก็มีวิธีการที่จะบอกได้ดังนี้

เมื่อต้องการทราบว่า กรียากระทำเมื่อไรต้องอาศัยกริยาช่วย เช่น จะ อยู่ กำลัง ได้ แล้ว ในภาษาไทยจะบ่งชัดลงไปว่า กริยาแท้ หรือ กริยาช่วย ต้องดูตำแหน่งใน ประโยคเป็นส่วนประกอบด้วย คำเหล่านี้บอกกาลเวลาต่างกัน คือ

> บอกปัจจุบัน เช่น อยู่ กำลัง กำลัง....อยู่ กำลัง....อยู่แล้ว ดูโทรทัศน์อยู่นั่นแหละ ไม่รู้จักหลับนอน (เป็นการบอกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และยังไม่ยุติลง แสดงว่า ยังดูโทรทัศน์ อยู่โดยไม่ยอมเข้านอน)

เขา*กำลังว*ิ่ง

(คำว่า *"กำลัง"* เป็นคำบอกเหตุการณ์ที่ดำเนินอยู่ในปัจจุบัน แสดงว่าเขา กำลังวิ่งอยู่อย่างต่อเนื่อง แสดงให้เห็นว่าเขายังไม่ได้หยุดวิ่ง)

สมศักดิ์*กำลัง*นอนหลับ*อยู่* (แสดงว่า ตลอดเวลาสมศักดิ์นอนหลับอยู่ยังไม่ดื่นขึ้นมา เป็นการบอก เหตุการณ์ที่ดำเนินอยู่โดยเน้นความ)

สมศรีกำลังทำการบ้านอยู่แล้ว
(ประโยคนี้เน้นความยิ่งกว่า สมศักดิ์กำลังนอนหลับอยู่เพราะในข้อความนี้ได้
เน้นให้เห็นว่า สมศรีได้ลงมือทำการบ้านแล้ว แต่ยังทำการบ้านไม่เสร็จ ซึ่ง
เป็นการบอกเหตุการณ์ให้รู้ว่าการกระทำได้เริ่มเรียบร้อยแล้ว แต่ยังไม่
เสร็จ)

บอกอดีต ได้แก่ ได้ ได้....แล้ว เช่น สมศรีได้รับจดหมาย (บอกให้รู้ว่าในช่วงเวลาที่ผ่านมา สมศรีได้รับจดหมาย) สมศรีได้พบคุณพ่อแล้ว (บอกให้รู้ว่าการพบคุณพ่อของสมศรีได้ผ่านพ้นไปและเสร็จสิ้นลง เรียบร้อยแล้ว)

บอกอนาคต ได้แก่ จะ กำลังจะ....อยู่ กำลัง....อยู่แล้ว เช่น ใครจะไปใครจะมา (บอกเวลาล่วงหน้า เหตุยังไม่เกิด) หล่อนกำลังจะเปิดวิทยุฟังเพลง สมศรีกำลังจะกินอาหารอยู่เดี๋ยวนี้แหละ คุณแม่กับคุณพ่อกำลังจะไปตลาดอยู่แล้ว

ความแตกต่างและความคล้ายคลึงของ tense ในภาษาอังกฤษและภาษาไทยในแง่ รูปคำและหน้าที่

Tense ในภาษาอังกฤษ	Tense ในภาษาไทย
รูปคำ - เปลี่ยนรูปคำกริยา เช่น go went	- ไม่เปลี่ยนรูปกริยา
gone - เติมปัจจัย ed เช่น walk walked walked - มีหรือไม่มีคำบอกกาล/เวลา กำกับ	 มีการเติมกริยาช่วย เช่น กำลัง กำลังจะ แล้ว มีหรือไม่มีคำบอกกาล/เวลา กำกับ
หน้าที่ - บอกความหมายของกาลเวลา ต่าง ๆ กัน ตาม <i>tense</i> ที่ต่างกัน	 ไม่ให้ความสำคัญกับกาล/เวลาที่ต่างกัน รู้กาลเวลาโดยเดาจากปริบท หรือจากคำ กำกับเวลา (ถ้ามี)

ผู้แปลควรอ่านประโยคภาษาอังกฤษเพื่อทำความเข้าใจความหมายของ tense ในแง่ของกาล/เวลา ดูว่าประโยคนั้นใช้ tense อะไร แล้วจึงแปลถ่ายทอดเป็นภาษา ไทยให้ตรงกับลักษณะกาล/เวลา ที่นิยมใช้ในภาษาไทย โดยอาจจะเติมคำเสริมกริยาต่าง ๆ หรือคำบอกเวลาที่เหมาะสมในภาษาไทย เช่น มาตลอด ก่อน แล้ว จะ เพิ่ง เคย เป็นต้น ถ้าในประโยคภาษาอังกฤษนั้นมีกริยาหลายตัวที่อยู่ใน tense เดียวกัน ไม่จำเป็น ต้องใส่คำเสริมกริยาไปทุกที่ เพราะจะเป็นการซ้ำช้อนซึ่งภาษาไทยไม่นิยม ดังตัวอย่างเช่น

เขากำลังจะโทรศัพท์ถึงเพื่อนของเขาและเพื่อนของเขากำลังจะมา เขาทั้งสองกำลังจะไปทานข้าวนอกบ้านกัน (ภาษาไทยไม่นิยม)

เช่นเดียวกันเมื่อแปลประโยคหรือข้อความที่เป็นเรื่องเล่า ซึ่งใช้คำกริยาเป็นอดีตกาล เวลาแปลภาษาไทย*ไม่นิยมใส่คำบอกกาล ได้ + กริยา อย่างพร่ำเพรื่อ* ตัวอย่างเช่น เขา*ได้*ไปโรงเรียน เขา*ได้*มาถึงโรงเรียนทันเวลา และเขา*ได้*ทำความเคารพครู ที่ยืนอยู่หน้าโรงเรียน (ภาษาไทยไม่นิยม)

ตัวอย่างการแปลประโยคภาษาอังกฤษที่มี tense ต่าง ๆ เป็นภาษาไทย

Have you finished your term paper?
 ทำรายงานเสร็จแล้วหรือยัง

อธิบาย: แล้ว-ยัง คำบอกเวลาจากอดีตมาจนปัจจุบัน (present perfect tense)

No, but I'll finish it this evening.

ียังหรอก แต่จะทำให้เสร็จ*ตอนเย็นนี้*

อธิบาย: จะ....ตอนเย็นนี้ บอกกาลอนาคตแบบของไทย

- 2. Did you see a lot of friends at the party?
 คุณพบเพื่อนหลายคนไหมที่งานเลี้ยง
- อธิบาย: อดีต แต่ไม่จำเป็นต้องใส่คำเสริมบอกอดีต เช่น "ได้" ข้างหน้าคำกริยา
 No, I didn't. When I arrived there, some of them had already left.

 ไม่ค่อยพบหรอก พอไปถึงที่งานปรากฏว่าเพื่อนหลายคนกลับไปก่อนแล้ว
 อธิบาย: already = ก่อนแล้ว และกริยาในประโยคก็แปลอย่างปกติ
- 3. Did you enjoy the party last night?
 เมื่อคืนงานเลี้ยงสนุกไหม
- อธิบาย: แปลคำบอกกาลก็เพียงพอแล้ว last night = เมื่อคืน

 Yes, I did. It wasn't like any other party that I have ever been to.

 สนุกซิ ไม่เหมือนกับงานเลี้ยงก่อน ๆ ที่เคยไปเลย
 อธิบาย: แปล present perfect จากอดีตจนถึงปัจจุบันโดยใช้คำบอกกาล เคย....เลย
- 4. When I arrived at the office, the meeting was just beginning.
 เมื่อฉันไปถึงที่ทำงาน การประชุมกำลังเพิ่งเริ่มพอดี
 ลธิบาย: เราไม่แปล past tapsa ของกริยาว่าได้ + v แปลว่า ไปถึง
- อธิบาย: เราไม่แปล past tense ของกริยาว่าได้ + v แปลว่า ไปถึง เท่านั้น just แปลว่า เพิ่งใช้คำนี้กับเหตุการณ์ในอดีตก็ได้ continuous tense ในประโยคนี้ แปลตรงกับภาษาไทยว่า กำลัง + v
- 5. Talking to her wasn't easy although I had known her for a long time.

 (การ) คุยกับเธอนั้นไม่ใช่ของง่าย ทั้ง ๆ ที่ฉันเคยรู้จักเธอมาก่อนแล้ว

 อธิบาย: เหตุการณ์ในอดีต ไม่นิยมแปลว่า ได้ + v การแปลเพื่อแสดง past perfect tense ใช้คำเสริมกริยา เคย...ก่อนแล้ว

- 6. By the time you read this letter, *I will have already left* home.

 กว่าเธอจะได้อ่านจตหมายฉบับนี้ ฉันก็*คงลอก*จากบ้าน*ไปแล้ว*
- อธิบาย : เหตุการณ์ช่วงเวลาหนึ่งในอนาคต สังเกตคำแปล *กว่า...จะ คง...แล้ว แล้ว* ในที่นี้แปลว่า *ทำอาการนั้นแล้ว* ไม่ได้แปลว่า อดีตหรือเวลาที่ล่วงเลย มาแล้ว
- 7. She *explained* that the problem of water was solved when she *moved* to this area ten years ago.

เธอชี้แจงว่าปัญหาเรื่องน้ำแก้ไขไปเมื่อตอนที่เธอจะย้ายมาอยู่แถบนี้เมื่อ 10 ปีก่อน

- อธิบาย : v. + ed ไม่จำเป็นต้องแปลว่า ได้ + v. เสมอไป ในบางจุดอาจเติม *"จะ"* เพื่อ ให้เห็นช่วงเวลาก่อนหลังที่ห่างกัน 2 ช่วง *แก้ไขไปก่อน...จะ* คำว่า *"ก่อน"* ที่อยู่ท้ายประโยค แปลจาก ago
- 8. When I started the journey, the sun was shining brightly. เมื่อตอนที่ฉันเริ่มออกเดินทาง พระอาทิตย์กำลังส่องแสงสว่างใสว
- อธิบาช : เพื่อให้เห็นความแตกต่างของเวลา 2 ช่วงที่ใช้ past tense กับ past continuous แปลเป็นภาษาไทย เมื่อตอนที่...กำลัง
- 9. She has been standing there, waiting for her son, for more than two hours. เธอยืนอยู่ที่นั่นมาตลอด คอยลูกชายอยู่เป็นเวลากว่าสองชั่วโมง*แล้ว*
- อธิบาย: present perfect continuous tense แสดงโดยใช้คำเสริมบอกการทอดระยะของช่วง
- I'll be seeing him tomorrow at the office.
 ผมนัดกับเขาไว้ว่าจะเจอกันพรุ่งนี้ที่ที่ทำงาน
- อธิบาย: ประโยคที่ใช้ future continuous tense แสดงว่า มีการตกลงกันไว้แล้ว จะแปลต่าง จากประโยคที่ว่า "I'll see him" ผมจะไปพบเขา ซึ่งใช้ future tense ธรรมดา ที่แสดง ถึงอนาคตกาลเท่านั้นเอง

แบบฝึกหัด 5.1

จงแปลประโยคต่อไปนี้และสังเกตความแตกต่างในการเลือกแปล tense

1.	I will always remember him as a wonderful friend.
2.	About one million people die from malaria every year.
3.	A moderately strong earthquake hit eastern Japan yesterday.
4.	All they want is to be able to work again.
5.	The accident happened as the bus was returning from the party.
6.	After going to the toilet, wash your hands with soap and water.
7.	Police have found a 7 year old boy alive six days after a majo earthquake.
8.	Put your coat on if you are going out.
9.	Somsri was wearing a blue and purple outfit on her birthday.
10	.Mountaineering can be a very dangerous sport.

แบบฝึกหัด 5.2

จงแปลประโยคต่อไปนี้และสังเกตความแตกต่างในการเลือกแปล tense

1.	Every game should have a winner.
2.	People have come out and voted for their leaders.
3.	The news said wounded people were dying for lack of blood.
4.	Fishermen slaughtered thousands of sharks near the Australian coast
5.	Women have proved themselves to be capable workers.
6.	The world will face an Alzheimer's epidemic by 2050.
7.	As we reached North Cape, the weather changed suddenly.
8.	We should be proud of our ancestors.
9.	Scientists have already recorded the results of the experiment.
10	I got used to cooking my own food when I had to live alone.

บทที่ 6 การแปลคำเชื่อมและสรรพนามต่าง ๆ

ปัญหาหนึ่งที่ผู้แปลประสบเมื่ออ่านข้อความที่ติดต่อกันหลายประโยค คือ เกิดความสับสน ไม่ทราบว่าเรื่องราวและใจความเชื่อมโยงกันอย่างไร ส่วนใดเป็นประธาน ส่วนใด เป็นกริยาหลัก และส่วนใดเป็นส่วนขยาย โดยปกติแล้วประโยคที่ยาวและซับซ้อนจะมีคำเชื่อม (connectives) หรือคำโยงความ (discourse markers) ต่าง ๆ เช่น because, though, however เป็นต้น ทำหน้าที่เชื่อมโยงความแต่ละส่วนเข้าด้วยกัน คำเชื่อมเหล่านี้นอกจากจะทำหน้าที่เชื่อมข้อความตามโครงสร้างแล้วแต่ละคำยังมีความหมายเฉพาะอีกด้วย ซึ่งในการแปลถ้าผู้แปลสามารถจับความหมายของคำเชื่อมเหล่านี้ได้จะทำให้แปลข้อความออกมาได้ถูกต้องชัดเจน คำเชื่อมต่าง ๆ แบ่งตามประเภทและหน้าที่ดังต่อไปนี้

Function	Connectives/Discourse Markers
เพื่อยกตัวอย่าง (example)	for example, take the example of,
	for instance, another instance of,
	such as, an example of, as for
กล่าวซ้ำใจความสำคัญ (restatement)	in other words, that is to say
ให้คำอธิบาย (explanation)	in fact, as a matter of fact, according to,
บอกเหตุ (cause)	because, since, as
บอกเหตุบอกผล (cause & effect)	for this reason, because of this,
	consequently, as a result
เปรียบเทียบในเชิงคล้ายคลึงกัน	similarly, likewise, in the same way
(comparison)	
เปรียบเทียบในลักษณะที่แตกต่าง	but, whereas, however, in contrast,
(contrast)	conversely, on the other hand
บอกวัตถุประสงค์ (purpose)	that, so that, in order that, in order to

Function	Connectives/Discourse Markers
บอกความชัดแย้งกัน (concession)	although, though, even though,
	the formerthe latter
	even if, nevertheless, yet
บอกเงื่อนไข, ซ้อแม้ (condition)	If, unless, provided that, on condition
	that
บอกเวลา (time)	when, while, since, as
บอกความเพิ่มเติม (addition)	moreover, furthemore, and

วิธีแปล

อ่านข้อความหรือประโยคเพื่อให้เข้าใจความหมายต่าง ๆ ก่อนจะลงมือแปลให้แบ่ง ข้อความนั้นเป็นตอน ๆ หรือแบ่งประโยคเป็นช่วงสั้น ๆ และวิเคราะห์โครงสร้างของข้อความหรือ ประโยคว่าส่วนใดเป็นประธาน ส่วนใดเป็นกรียาหลัก กรรม และส่วนขยาย

ตัวอย่าง

As a schoolboy / he chose to take the bus to school /instead of being driven there in the family's limousine./Later, he won a King's Scholarship/to study engineering in the United States,/but halfway through that,/he decided to give it up/and returned to Thailand/to study medicine instead./

จะสังเกตว่า ข้อความนี้มีคำเชื่อมอยู่ 5 คำด้วยกัน คือ as ที่ทำหน้าที่บอกเวลา but, instead และ instead of ทำหน้าที่บอกความแข้ง และ and ทำหน้าที่บอกความเพิ่มเดิมส่วน เครื่องหมาย/ แบ่งช่วงข้อความที่จะแปล

คำแปล

เมื่อเป็นเด็กนักเรียน เขาเลือกที่จะนั่งรถเมล์ไปโรงเรียน**แทน**ที่จะนั่งรถที่บ้านไป ต่อมาเขาได้
ทุนเล่าเรียนหลวงไปศึกษาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ยังประเทศสหรัฐอเมริกา แต่เมื่อเรียนไปได้ครึ่งทาง
เขาตัดสินใจยก**เลิก แล**ะกลับมาเมืองไทยเพื่อเรียนแพทย์**แทน**

ตัวอย่าง

Formerly the Native Americans came from Asia. Over 20,000 years ago, they traveled along the land between Siberia and Alaska. <u>Before</u> the Europeans came to America, there were over 300 different tribes. Most Native American tribes were very peaceful. They wanted to live happily with nature <u>because</u> they thought spirits lived in natural things <u>such as</u> rocks, tree or water. <u>Moreover</u>, they believed these spirits could bring success in hunting and fighting.

คำแปล

ตั้งแต่ตั้งเดิม คนพื้นเมืองอเมริกันมาจากเอเชีย เป็นเวลามากกว่าสองหมื่นปีมาแล้ว
 ที่พวกเขาเดินทางมาตามดินแดน ระหว่างไซบีเรีย และอลาสกา ตอนก่อนที่ชาวยุโรปมาอเมริกา
 มีคนพื้นเมืองอเมริกันอยู่มากกว่าสามร้อยเผ่าคนพื้นเมืองอเมริกันส่วนใหญ่รักสงบ พวกเขา
 ต้องการอยู่อย่างมีความสุขกับธรรมชาติเพราะ เชื่อว่ามีวิญญาณสถิตย์ อยู่ในสิ่งธรรมชาติ เช่น
 ก้อนหิน ตันไม้ สายน้ำ ฮิ่งกว่านั้นพวกเขาเชื่อว่า วิญญาณเหล่านี้นำความสำเร็จในการล่าสัตว์
 และต่อสู้มาให้

EN 322 51

จงแปลอนุเฉทต่อไปนี้โดยเน้นการแปลกำเชื่อมให้เหมาะสม 4 ย่อหน้า

The	ere are many kinds of	Thai sweets. Their names begin with	
the word	"Thong" (gold) such	as Thong Yib, Thong Yod and Foi	
Thong. In	n fact eggs and suga	r are the main ingredients of Thai	
sweets. N	Many people avoid ea	ting Thai sweets because of their	
sweetness	s. However, Thai swee	ts are still closely related to the Thai	5
way of li	ving. Thai sweets still	represent a Thai identity although	
the new g	eneration do not know	traditional desserts.	
Thai iden	tity = เอกลักษณ์ไทย		
,			

			•
***************************************			-
		And the second s	
Ch	inese food is a popular	choice for meals not only because	
		there is such a great range of dishes	
		cely to be more expensive than other	
	•	one who organises Chinese meals for	
	thought of as being bot		5

	1		

Because of global warming, the climate system has lost its balance. It has not only affected rainfall patterns but also the water cycle. Since the 1970s, climatic warming has increased draughts over land. If ice from Antartica melts, the sea levels will increase. So every nation needs to act now to limit the scale of warming in the future.

Global warming = สภาวะที่โลกร้อน

Draughts = ความแห้งแล้ง

Draughts = ความแห้งแด้ง

Babies have a lot of growing to do before they are ready to be born. When the egg and the sperm have joined together, they need a safe, warm place in which to grow. Since babies are fed through an umbilical cord, mothers have to eat useful food. As babies grow, they begin to move around. For about nine months, babies grow. Then they are ready to come into the world.

An umbilical cord = สายสะคือ

5

5

การแปลคำสรรพนาม

สรรพนามเหล่านี้ คือ สรรพนามที่ไม่เจาะจง หรือ Indefinite pronouns เช่น one, some, someone, somebody, everyone, everybody, other, others, another เป็นต้นผู้แปลจะพบว่าสรรพนามเหล่านี้มักจะก่อปัญหาเสมอในการแปล เพราะว่าสรรพนามเหล่านี้ไม่มีความหมายตายตัวให้จดจำได้ ความหมายของคำสรรพนามเหล่านี้ขึ้นอยู่กับปริบท

นอกจากนี้คำจำพวก Relative pronouns เช่น who, what, where, which ก็เช่นกัน ผู้แปลควรระวังว่า คำเหล่านี้ไม่ใช่คำถาม (question words) และไม่ควรแปลออกมาใน ลักษณะคำถามเสมอไป

วิธีแปล

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า สรรพนามที่ไม่เจาะจงและคำสรรพนามจำพวก

Relative pronouns ไม่มีความหมายตายตัว แต่ความหมายจะขึ้นอยู่กับปริบท ดังนั้น
เมื่อจะแปลจึงต้องพิจารณาปริบทและแปลคำสรรพนามเหล่านี้ไปตามปริบทโดยปรับ
เปลี่ยนความหมายไปตามข้อความใกล้เคียง

ตัวอย่างการแปลสรรพนามไม่เจาะจง (Indefinite pronouns)

- 1. Treat others as you treat yourself.

 จงปฏิบัติต่อผู้อื่น เหมือนกับที่คุณปฏิบัติต่อตนเอง
- 2. Sometimes when life is troublesome, you need comfort from one who loves you. บางครั้งเมื่อชีวิตลำบากเดือดร้อน คุณต้องการการปลอบโยนจากใครสักคมที่รักคุณ
- 3. Whoever comes first is the one who will receive the prize. ใครก็ตามที่มาถึงเป็นคนแรกจะเป็นผู้ที่ได้รับรางวัล
- 4. One has my hand; the other has my heart.

จะสังเกตว่า คำสรรพนาม one, others และ the other ในประโยค ตัวอย่างนี้จะแปล แตกต่างกันออกไปตามปริบท

ตัวอย่างการแปล Relative pronouns

- 1. What I appreciate most in your country is the easy-going character of the people. สิ่งที่ผมชื่นชมมากที่สุดในบ้านเมืองของคุณ คือ บุคลิกง่าย ๆ ตามสบายของผู้คน
- 2. What you have written is not suitable for publication. สิ่งที่คุณเขียนไม่เหมาะที่จะตีพิมพ์
- 3. A person who is selfish will have no friend.
 คนที่เห็นแก่ตัวจะไม่มีเพื่อน

จะสังเกตว่าคำสรรพนามเหล่านี้แม้จะมีรูปเหมือนคำถาม what (อะไร) who (ใคร) แต่เวลาแปลก็ไม่ได้แปลออกมาแบบคำถาม

แบบฝึกหัด 6.2

จงแปลประโยคที่มี Indefinite pronouns และ Relative pronouns ต่อไปนี้ให้ ถูกต้องและสละสลวย

1.	I'm afraid what I say will chase you away.
2.	Why can't you see the other side of me?
3.	He was the only one who told the truths.
4.	Anyone who wants to attend the concert must give their names today
5.	Would you like something to drink?
6.	Someone has forgotten his book.
7.	There was also another person in the room.
8.	She is one of the best babysitters.
9.	They say nothing lasts forever.
10	I can't change any more of myself; love me for what I am.

แบบฝึกหัด 6.3

จงแปลประโยคที่มี Indefinite pronouns และ Relative pronouns ต่อไปนี้ให้ถูก ต้องและสละสลวย

1.	Everyone has to learn from his mistakes.
2.	You don't have to be afraid of what you are.
3.	If nobody bends, something is broken.
4.	She wrote some gossip about somebody famous.
5.	Sometimes giving to others can also bring happiness.
6.	One's never quite sure how the weather is going to change.
7.	Nobody knows very much about his family.
8.	Not everyone can go to see the parades, so many watch them on television.
9.	Some are not Thai citizens at all.
10	.Have you seen another letter on my desk?

การแปลประโยคที่ขึ้นต้นด้วยสรรพนาม *"it"*

ในภาษาไทยเรามักจะแปล *"แ"* ว่า *"มัน"* ในกรณีที่เราหมายถึงสัตว์หรือเด็กเล็ก ๆ เช่น

My cat is in the mat. It has blue eyes. แมวของฉันนั่งอยู่บนเสื้อ มันมีนัยน์คาสีฟ้า

แต่เราจะไม่นิยมแปล "it" ว่า "มัน" พร่ำเพรื่อเพราะจะฟังดูไม่เป็นภาษาไทย การ ละสรรพนามไว้ในฐานที่เข้าใจเป็นลักษณะหนึ่งของภาษาไทย ดังตัวอย่างเช่น

My car is an old car. It runs very slowly.

รถของฉันเก่า วิ่งช้า (แปลโดยละสรรพนาม)

คำสรรพนาม "it" ที่ก่อให้เปิดปัญหาในการแปลนี้ เป็น Impersonal pronoun ที่ ไม่ได้แทนคนหรือสัตว์ ขอให้สังเกตการแปลประโยคที่ขึ้นต้นด้วย Impersonal pronoun "it" ดังต่อไปนี้

It was afternoon...

ในตอนบ่าย

It was evening...

ค่ำแล้ว

Oh! It's beautiful.

แหม! สวยจังเลย

วิธีแปล

ผู้แปลจะเห็นได้ว่าประโยคที่มีใจความเกี่ยวกับเวลาก็ดี แสดงอารมณ์ความ รู้สึกก็ดี หรือบอกราคาก็ดี มักจะขึ้นต้นประโยคด้วยประธานที่ไร้ความหมาย (dummy subject) "it"

ในประโยคลักษณะนี้เราไม่นิยมแปลสรรพนาม "it" ว่า "มัน" หลักในการ แปลประโยคที่ขึ้นต้นด้วย "it" คือ ไม่ต้องแปล "it" ให้แปลประโยคไปเลย ดังตัวอย่าง ต่อไปนี้ It's just that I don't want to lose you this way.
เพียงแต่ว่าฉันไม่อยากจะสูญเสียเธอไปแบบนี้
It's possible to get there; it's just that it's rather late to start now.
จะไปที่นั่นก็ย่อมได้ เพียงแต่ว่าค่อนข้างดึกไปหน่อยที่จะออกเดินทางตอนนี้
It was simply you that I was dreaming of.
มีเพียงคุณเท่านั้นที่ฉันฝันหา
It is very expensive; it costs almost 700 baht per kilo.
ราคาแพงมาก กิโลละเกือบ 700 บาท

จงแปลประโยคซึ่งมีสรรพนามให้ได้ใจความ

1.	It's our duty to protect the country from danger.	
2.	It is not safe to cross the street when the green light is on.	***************************************
3.	It is unsure if the traffic will be better.	***************************************
4.	It is difficult to predict the occurance of a tsunami.	
5.	It is not difficult to say you are sorry.	
6.	It took nearly ten hours to reach the top of the mountain.	
7.	It's time for me to do it on my own.	
8.	. It's too late to try again.	
9.	. It's time to lend your helping hands.	••••••
10	0.It's all about making good connections.	************

์ แบบฝึกหัด 6.5

จงแปลประโยคซึ่งมีสรรพนามให้ได้ใจความ

1.	It is important for people to fight for their rights.
2.	It's a pitiful sight to see many dead bodies from a car bomb.
3.	It will be easier to follow the instructions.
4.	If you take it seriously, you may be discouraged.
5.	It was too good to be true.
6.	It was a hot and humid day and the thermometer registered 39 degrees C.
7.	It is not fair to put the blame on the others.
8.	It will probably rain all day with enormous risk of flooding.
9.	It is not easy to raise a child.
10	.It was a great moment when I reached home.

EN 322